

Program wychowawczy > Klasa II > Wartość XXX > Wartości materialnego wymiaru życia ludzkiego, wartość pieniądza

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Wartość materialnego wymiaru życia ludzkiego, wartość pieniądza wiąże się m.in. z potrzebą wrażliwości społecznej we współczesnym świecie. Celem wychowawczym jest wyzbycie się postawy egoistycznej i roszczeniowej. Już od najmłodszych lat należy dzieci uczyć o wartości pieniądza, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii racjonalnego wydatkowania. Dzieci powinny wiedzieć, że ich rodzice otrzymują pieniądze za wykonaną pracę. Natomiast obowiązkiem rodzica jest wychowywanie swoich dzieci do wykonywania pracy.

W każdej rodzinie dziecko otrzymuje prezenty. Nie można jednak ulegać jakimkolwiek wymuszaniu tychże podarków. Ilość tych prezentów powinna mieć granice. A dziecko powinno uczestniczyć w domowych obowiązkach. Oczywiście, na miarę swoich sił. Trzeba rozpocząć od proszenia dziecka o wykonanie najprostszych prac domowych na zasadzie: wszyscy mieszkamy w tym domu – wszyscy w nim sprzątamy. Mama czy babcia nie powinna brać na siebie wszystkich obowiązków. Z pewnością taka postawa rodzica w przyszłości zaowocuje samodzielnością dziecka. Dziecko powinno wiedzieć, że lepiej dawać prezent, niż dostawać. Bo dawanie przynosi więcej radości.

Zupełnie inną kwestią, z punktu widzenia pedagogiki, socjologii, ekonomii i innych nauk, jest kwestia wysokości wynagrodzeń rodziców. Zapłata powinna wystarczać na godziwe utrzymanie rodziny oraz odłożenie oszczędności na przyszłość lub niespodziewane wydatki, na tzw. „czarną godzinę”.

Kościół również naucza, żeby każdemu oddawać to, co mu się słusznie należy (na tym polega sprawiedliwość), a także przypomina o miłosierdziu, dla wszystkich, którzy z różnych przyczyn nie mogą zarobić na utrzymanie własne lub swoich rodzin.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. W. Chotomska, *Legenda o Popielu i Mysiej Wieży*, w: *Legendy polskie*, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2018, s. 18.

Wstęp

Legendy polskie to jedna z tych lektur, których nie sposób pominąć. Wydanie przygotowane przez Wandę Chotomską jest dodatkowo pięknie ilustrowane, co z pewnością

Program wychowawczy > Klasa II > Wartość XXX > Wartości materialnego wymiaru życia
ludzkiego, wartość pieniądza

spodoba się najmłodszym odbiorcom. Autorką ilustracji jest Małgorzata Flis. Dzieci lubią słuchać o tym, co kiedyś było, co się dawno temu zdarzyło. Ktoś trafnie powiedział, że legendy są jak pałeczka w sztafecie pokoleń.

Cytat

„Solne grudy nazywano dawniej kruszami. A sól, zanim nauczono się wydobywać ją w kopalni, brano z solanek. Stała tam w zagłębieniach ziemi. Ciurkała spod ziemi w wodzie rozpuszczona i gromadziła się na powierzchni w płytkich zagłębieniach. Kiedy wodę podgrzano – warzono, jak mówili ludzie – płyn wyparowywał i zostawały solne grudy. Te krusze właśnie. I od nich wywodzi się nazwa – Kruszwica. Kruszwica leży nad Gopłem, jednym z największych polskich jezior. W jeziorze woda jest słodka. A solanek w okolicy coraz mniej. Za czasów Popiela na pewno było więcej.

Bo Popiel mieszkał właśnie tu – w Kruszwicy. Miał dwór, poddanych. Był władcą. Ostatnim w głównej linii rodu Popielidów. Popielidzi nie byli biedni. Należały do nich żyzne ziemie, lasy pełne zwierzyny, rybne jeziora, mieli konie i trzodę. Ich rzemieślnicy z lnu i futer robili odzież, z gliny wypalali naczynia. Z soli też czerpali korzyści. Krusze zastępowały pieniądze, płacono nimi za różne towary.

Do dziś przetrwały powiedzenia – „słona cena” i „słono za coś zapłacił”. Od tej soli właśnie. Ciekawe, za co płacił Popiel? Co kupował od kupców wędrujących przez słowiańskie ziemie na północ po bursztyny? Broń? Piękne przedmioty? Wyroby ze srebra i złota? A może kupował trunki – miód, piwo, beczki wina?”

Podsumowanie

Przytoczony powyżej cytat odnosi się do handlu wymiennego, czyli handlu polegającego na wymianie towaru na inny towar bez posługiwania się pieniędzmi. Dla współczesnych dzieci jest to duże zaskoczenie, ponieważ im znana jest jedynie zapłata pieniędzmi lub kartą płatniczą.

Księżę Popiel mieszkał w Kruszwicy, gdzie jego poddani pozyskiwali dla niego sól. Popiel z soli czerpał korzyści, tzw. solne krusze, które zostawały po odparowaniu wody, zastępowały pieniądze. Płacono nimi za różne towary.

Z pewnością na jego dworze handel kwitł, bo, jak głosi legenda, Popiel wiódł hulaszczy tryb życia. Przyczyniała się do tego również jego żona, która lubowała się w pachnidłach, drogich tkaninach, biżuterii, dlatego sprowadzała kupców z różnych stron świata.

Program wychowawczy > Klasa II > Wartość XXX > Wartości materialnego wymiaru życia
ludzkiego, wartość pieniądza

20. Mazowsze